

NOVICE

Z RIBNIŠKO - KOČEVSKEGA KONCA

februar 1995 št.93 cena 160 SIT

Poštnina plačana pri pošti 61310 Ribnica

Sanda in Aljaž Štemberger

♦ KARATE KOT STIL ŽIVLJENJA

Občinski svet Ribnica

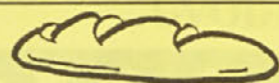
♦ MAJA VOLITVE ZA NOVEGA ŽUPANA

Salezijanski duhovnik Tone Ciglar

♦ BREZ LJUBEZNI NI MOGOČE VZGAJATI

PREDSTAVLJAMO VAM:

♦ LJUDSKA UNIVERZA KOČEVJE

Pekarna
HRAM

Vaša
pekarna

Pekarna Hram, Trdnjava 1 Kočevje
Telefon : 855-558

Prostorsko ureditveni plani

♦ V RIBNICI PREKO 50 NOVOGRADENJ ♦ KOLPSKA DOLINA NI VEČ BELA LISA

Dr. Majda Govže Kumelj

♦ ZDRAVSTVO V LUČI NOVIH PRAVIL ZAVAROVANJA

AVTOHIŠA GRIMK d.o.o.

PRODAJA VOZIL, REZERVNIH DELOV IN AVTOSERVIS

KOČEVJE, LJUBLJANSKA C. 67, TEL.: 061/851-447, 855-387, FAX: 854-596
DEL. ČAS: od ponedeljka do petka od 8.00 do 17.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00

Prodaja novih in rabljenih vozil znamke:

FIAT

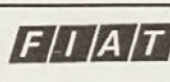
microcar

- ♦ MESTNA DOSTAVNA VOZILA MICROCAR
- ♦ TERENSKA VOZILA SSANGYONG
- ♦ FIAT PUNTO 55 S.....L.94.....OD 15.900 DEM
- ♦ FIAT CINQUECENTO1.94.....OD 11.900 DEM
- ♦ FORD MONDEO 2.0 GLX .L 12/93..OD 31.900 DEM
- ♦ LADA NIVA KAT.....17.950 DEM

- ♦ ZASTAVA 128.....L 86.....1.900 DEM
- ♦ OPEL VECTRA 1.6, 1.8, 2.0, 2.5 V6 OD 19.600 DEM
- ♦ JUGO 45.....L 87.....2.500 DEM
- ♦ RENAULT 21 GTX 2.0L 88.....11.900 DEM
- ♦ ALFA ROMEO 33 1.3KAR..L93.....16.800 DEM
- ♦ FORD SIERRA 2.0 CLX CAR L.91.....17.900 DEM
- ♦ OPEL ASTRA.....OD 19.000 DEM
- ♦ OPEL OMEGA.....OD 21.900 DEM
- ♦ OPEL KADETT 1.6 karavan....L.91.....15.900 DEM
- ♦ VW PASSAT 2.0.....OD 25.500 DEM

POOBlašČENI SERVIS V GARANCIJSKI DOBI ZA

UGODNI KREDITI NA 2 ALI 3 LETA Z DEVIZNO KLAUZULO

KOVINTEHNA

TRGOVINA KOVINAR

Reška c. 23, tel. 853-621, fax 851-613, 7.00-12.00, 16-18 *** Opekarska 41 a, tel. 861-064 8.00-18.00
sob. 8.00-12.00***Kočevska Reka 48, tel.800-043, del.čas: 6.30-14.30, sob. zap.

tranzistor z budilko	7.500,00
televizor voyager 51 cm TTX	53.000,00
pomivalni stroj PMS 603	81.000,00
štedilnik na drva	22.100,00
štedilnik 3 plin + 1 el	61.000,00
vrtalni stroj baterijski	14.800,00

**PO ZELO UGODNIH CENAH VODOVODNI MATERIAL
IN MATERIAL ZA CENTRALNO OGREVA**

Bela tehnika in TV na 5 čekov brez obresti, ostalo blago nad 6.000 SIT na 2 čeka, nad 9.000 SIT na 3 čeke brez obresti, za gotovinski popust nad 12.000 SIT 6% popust, kredit!

UVODNIK

Kulturni praznik smo letos Slovenci proslavili zelo razkošno, saj smo si privoščili celo dela prost dan v imenu te, vsem ljudem, ki kaj dajo nase, omikane dobrine. V teh dneh smo seveda častili našega Prešerna, diko in ponos slovenskega naroda. Tudi Valentina smo veselo in bučno praznovali, saj ne gre, da bi zanemarili tako pomembnega Amorjevega poslanca.

Kultura, ljubezen... Človek dobi vtis, da smo Slovenci narod, ki jim duhovne vrednote dosti pomenijo... Pa nam res? Če se ozremo na slovenski parlament, bi ob vseh peripetijah težko dobili vtis, da so tovrstne (moralne?) vrednote prav hudo čislane. Sicer je res, da je poskus zvišanja poslanskih plač za 29,86 odstotka povsem propadel, prav gotovo pa ne po zaslugi samih poslancev. Zanimivo bi si bilo zastaviti vprašanje, kakšna je pravzaprav osnovna funkcija poslanca, izbranca ljudstva. Mar to, da se vozijo v dobrih avtomobilih in se sami sebi čudijo, kako so pomembni? Kaj jih ni narod volil zato, da bodo zastopali njihov glas (vse bolj glas ponižanega, razžaljenega in 'nategnjenega') v skupščini? Bolj upravičeno kot pritožbe o premajhni plači bi lahko s strani poslancev letele pritožbe o premalo naklonjenosti, zaupanja in ljubezni. Le - teh imajo zagotovo vse manj in manj. Morda se prav tega vse preveč dobro tudi zavedajo, zato si želijo nabrati zaloge za neizogibno bližnje 'suhe dni'.

UREDNIKA

VSEBINA

AKTUALNO.....4-5

Demokracija je hkrati svoboda in odgovornost, pri čemer je vsa mojstrovina v tem, da se med njima vzpostavi znosno ravnovesje, ki ne temelji vselej le na strogo začetih pravilih igre. V odstopnosti le teh je treba imeti trdno vizijo, dobre živce, zaščiten hrbet in po možnosti še debelo kožo, kar vse so v teh tednih konstituiranja občinske oblasti posebej dobrodošle "vrline". Če katera umanjka, se karte zmešajo znova, pa naj stane kar hoče...

NOVE NOVIČKE.....6-7

Več slabih karakteristik, ki te furšajo med šibke, je lahko celo prednost, če seveda znaš izkoristiti ponujeno pomoč. Treba pa je vedeti, kaj želiš in potrebiš, temu pa so bile namenjene tako javne raprave o zakonu o pospeševanju razvojnega šibkih kot o prostorsko urejenih planih območij, ki so bila doslej bele lise ali pa so se znašla v slepi ulici navskrižnih interesov.

KULTURA.....8-9

Enkrat na leto pride dan, ko bi vsakdo rad od sebe dal ali vsrkal vase tisti presežek, ki je ustvaril civilizacije, narode in duhovne vzornike...

VAŠ INTERVJU12-13

Mlada Kočevca sta stenoirala telo in duha v pravo mojstrovino, ki jo razdajata številnim vrstnikom, če le pokažejo vsaj malo volje do moči.

ZDRAVSTVO.....14-15

Zdravniki in pacienti so prisiljeni skupaj graditi nove medsebojne odnose prav v času, ko so se zaradi krute usode žal pretrgale dolgoletne osebne vezi med njimi.

PREDSTAVLJAMO VAM.....15-16

NOVE NOVICE

Izdajatelj NOVE NOVICE s.p., Ribnica. Glavna in odgovorna urednica: Darja D. Hafnar. Novinar in lektor: Stane Hafnar. Organizacija: Debora d.o.o.. Stavek in fotografija: NOVE NOVICE Tisk: Tiskarna Tone Tomšič, Ljubljana. Po odločbi Ministrstva za informiranje sodi časopis NOVE NOVICE med proizvode informativnega značaja in se zato plačuje 5% prometni davek, ki je vračunan v ceno časopisa. Polletna naročnina 1600 SIT. Naslov uredništva: Gorenjska c. 7, Ribnica. Poslovni čas od 9.00 do 12.00. Tel. /fax 860-710 med poslovnim časom, ostalo .861-704. Žiro račun: 50100-620-128 05 1114115-410-68

Občinski svet Ribnica

MAJA VOLITVE ZA NOVEGA ŽUPANA

Ribniški župan Janeza Rus je medijem dan po kulturnem prazniku brez posebnih dodatnih razlag podal eno stran obsegajočo odstopno izjavo, v kateri je v treh točkah obrazložil svoj nepreklicen odstop od županske funkcije ter člana sveta. Odstop je bil podan dober teden po drugi seji občinskega sveta, na kateri mu svetniki niso dali povsem prostih rok pri izbiri vodilnih ljudi v občinski upravi, svetniki pa so njegov odstop na izredni seji 13. februarja brez posebne razprave tudi uradno ugotovili. Volitve novega župana bodo tako opravljene v 60 dneh, novega svetnika pa ne bo treba voliti, ker je Rus svojo izjavo o odstopu kot član sveta preklical. Poleg navedenih peripetij pa je občinski svet na zadnjih dveh sejah obravnaval tudi več vsebinskih zadev, med katerimi je bila najobširnejša "primopredaja" zaključenih in odprtih občinskih investicij svetnikom, najodmevnejša pa razprava o bodoči uporabi občinske dvorane v komercialnem centru Ideal.

Na drugi seji sveta 31. januarja je tedaj še župan Janez Rus svetnikom predstavil svoj načrt delovnih mest v občinski upravi, ki jo sestavljajo župan, tajnik občine, sekretar občinskega sveta in župana, vodje oddelkov za komunalne zadeve, za družbene dejavnosti ter za finance, pet referentov, hišnik in snažilka. Svet je načrt sprejel, zataknilo pa se je pri obravnavi začasnega statutarnega akta, v katerem naj bi na zahtevo nekaterih svetnikov vnesli člen, da je za imenovanje vodilnih delavcev v upravi potrebno soglasje sveta. Župan je opozarjal, da bi to ogrozilo njegovo avtoriteto pri vodenju upravnega organa, saj bi se občinski uradniki počutili odgovorni svetu in ne njemu kot njihovemu direktorju. Nekateri svetniki so se nagibali h kompromisnemu predlogu, da bi svet dal le mnenje k imenovanju zaposlenih, župana pa je h kasnejšemu odstopu najbrž privedlo dejstvo, da se je večinsko mnenje svetnikov vendarle nagibalo k neposrednemu nadzoru sveta nad kadrovske sestavo občinske uprave, kar pa se ni skladalo z njegovim managerskim pristopom. Župan po svoji odstopni izjavi ni bil pripravljen opravljati nobenih tekočih županskih poslov do izvolitve novega župana, zato so svetniki na izredni seji pooblastili sekretarko sveta Dragica Abrahamsberg, da po sprejetem razporedu delovnih mest organizira začasno občinsko upravo, županska pooblastila pa naj bi imel podžupan.

Bivši predsednik IS Ribnica in sedanjí v.d. direktor republiške uprave v občini Janez Henigman je na drugi seji svetnikom izročil debelo mapo, v kateri je popisana vsa občinska lastnina vključno z javnimi potmi, parcelami in objekti, vendar je veliko primerov zemljiško-knjižno še neurejenih. Svetnike je obvestil še o nedokončanih investicijah, med katerimi prednjači nadaljevanje rekonstrukcije Opekarske ceste, ki naj bi veljala še okrog 8 milijonov SIT. Za kanale vodnega zajetja Izver je občina dolžna še 1,7 milijona SIT, za sofinanciranje kanala v Nemški vasi pa 400.000 SIT. Svetnike naj bi letos čakalo še za preko 50 milijonov investicij, ven-

dar je to stvar njihove odločitve, prav tako kot je njihova stvar preverjanje vseh morebitnih spornih odločitev prejšnjega izvršnega sveta, ki je v zadnjem času deloval brez skupščinskega nadzora. Brskanje po preteklosti je bilo deloma opravljeno že na osrednji točki zasedanja sveta 13. februarja, na kateri so se svetniki najprej seznanili o pogodbenih odnosih med občino in podjetjem Russ d.o.o. kot najemnikom vsega objekta razen dvorane, ki ostaja v lasti občine oz. obrambnega ministrstva, saj si ta še vedno lasti 55 odstotkov celotnega doma. Začasno so za upravljalca dvorane določili javni zavod Miklova hiša, ta bo upravljalcu ostalega dela objekta poravnala stroške za ogrevanje in tekoče vzdrževanje dvorane za čas, ko se bodo v njem odvijale prireditve. O tem, kako se bo ovrednotil dosednji vložek podjetja Russ v kinoprojektorje in nekatero drugo opremo dvorane, kdo bo vložil 1,4 milijona SIT v primerno ozvočenje in na kakšen način se bo dolgoročno organiziralo in poravnalo stroške za nekomercialne in komercialne prireditve v dvorani, pa bo razpravljala pristojni odbor za družbene dejavnosti, ki pa še ni izvoljen.

S.H.

IZJAVA O ODSTOPU

Podpisani Janez Rus, rojen 14.7.1959 v Nemški vasi, izjavljam, da nepreklicno odstopam z mesta župana kakor tudi člana občinskega sveta občine Ribnica.

Za ta korak sem se odločil predvsem iz naslednjih razlogov:

1. Zaradi nedorečenosti zakona o lokalni samoupravi (pristojnosti predsednika sveta in župana).
2. Ker mi je občinski svet na omenjeni seji pri obravnavi začasnega statutarnega akta bistveno omejil pravico pri zaposlovanju delavcev v občinski upravi, saj je sprejel sklep, da potrebujem za sprejem vodilnih ljudi v delovno razmerje soglasje občinskega sveta. Prepričan sem, da je kadrovanje občutljiva zadeva in da bi moral imeti pri zaposlovanju delavcev suvereno pravico, saj bi le tako lahko izbral ljudi, s katerimi bi lahko dobro sodeloval.
3. Ob tem pa mi do seje sveta ni uspelo dobiti primerne kandidata za tajnika. Dejstvo je, da ob mojem angažiranju pri pripravi predlogov za nadaljnje delo v občini, oblikovanih kot predloge za sprejem na občinskem svetu, nisem uspel prepričati svetnikov o sprejemu le-teh v obliki, kot sem jim predlagal. Sam ob tem menim, da to onemogoča resno in strokovno ter nemoteno funkcioniranje občine.

Zavedam se, da to moje dejanje pomeni resno krizo v funkcioniranju občine kot celote, kar pomeni tako izgubo časa kot nastop novih stroškov, vendarle sem prepričan, da v takšnih razmerah svojega programa ne bi mogel dovolj kvalitetno izpeljati. Zato smatram svoj odstop kot načelen.

Janez Rus

Občinski svet Kočevje

IZVOLILI PREDSEDNIKA SVETA IN POTRDILI ZAČASNE AKTE

Kočevski svet je na svoji drugi seji 31. januarja izvolil za svojega predsednika Alojza Koširja in se s sprejemom odloka o začasni organiziranosti občinske uprave ter začasnega statutarne akta konstituiral kot najvišji občinski organ. S sprejemom predloga začasnega financiranja občine v času do sprejema letošnjega proračuna je sprejel tudi vse obveznosti, ki jih je nasledil od prejšnje občinske skupščine in s tem omogočil finančno podlago za delovanje nove občine vključno z nezaključenimi investicijami, ki so se prenesle v letošnje leto.

Predlog za predsednika sveta ter podpredsednika Urbana Dobovška je bil predhodno usklajen med strankami zastopanimi v svetu, zato sta bila izvoljena brez glasov proti.

Začasni statutarni akt, ki določa najpomembnejša konstitutivna vprašanja občine ter njenega delovanja so obdelali od točke do točke in v njem opredelili, da so konstitutivni organi svet občine, župan, nadzorni odbor, odbor za krajevne skupnosti, odbor za premoženje, finance in gospodarska vprašanja, odbor za urbanizem, odbor za družbene zadeve ter občinski odbor. Člane odborov naj bi izvolili na prihodnji seji sveta, prav tako pa naj bi svet obdržal tudi pristojnost nad izvolitvijo predsednikov odborov. Župan, podžupan in tajnik ne smejo biti hkrati člani sveta.

Župan Janko Veber je svetnikom predstavil svojo vizijo občinske uprave, ki jo bo vodil s pomočjo občinskega tajnika. Upravo naj bi sestavljal urad župana, oddelek za okolje in prostor, oddelek za proračun in finance, oddelek za občinsko premoženje in gospodarske javne službe ter oddelek za družbene dejavnosti. V odloku je bila opredeljena tudi obveznost, da občinska uprava prevzame tiste delavce bivše občine, ki opravljajo naloge, ki spadajo v delovno področje njene uprave. Kočevski župan je svetnike obvestil o trenutni kadrovski popolnjenosti občinske uprave po ločitvi od republiške, ti pa so se v razpravi začeli spuščati v ocenjevanje dela in osebnostnih lastnosti ljudi, ki naj bi po županovi shemi ostali v občinski up-

ravi. Glede na to, da bo kontinuirano delo kočevske občine potrebno najti še nekaj kadrov bodisi od sedanje republiške uprave ali od druge, je bilo slišati tudi zahteve po ustrezni kvalifikaciji kandidatov. Župana pa zaenkrat niso omejili s kakšnim začasnim členom, ki bi mu kratil pristojnosti pri zaposlovanju in nagrajevanju delavcev očitne uprave.

Sprejemanje sklepa o začasnem financiranju je potekalo v znamenju primopredaje finančne obveznosti s stare na novo oblast. ki jo je bila prisiljena opraviti kar računovodkinja občine. Kočevska občina bo skupaj z osilniško smela porabiti v prvih nekaj mesecih do sprejema proračuna 53 milijonov SIT mesečno, pri čemer je nekatere svetnike najbolj zbudila visoka postavka preko 8. milijonov SIT mesečno za nedokončane investicije.

Med njimi prednjačijo obveznosti občine do dokončanja II. faze obnove šole v Fari (21 milijonov SIT), izgradnja pločnikov v Dolgi vasi (5 milijonov) in milijon tolarjev za čistilno napravo v Fari. Dela na cesti Koprivnik-Cvišlerji se nadaljujejo še iz poravnanih lanskih pogodbenih obveznosti, zagotavljanje denarja za nadaljevanje del in morebitne nove investicije pa bo obravnaval pristojni odbor in naj bi bile ali pa tudi ne med postavkami letošnjega proračuna. Svetniki pa so sprejeli še predlog, da se sredstva za financiranje strank delijo po ključu 30 SIT mesečno na prejet glas za posamezno stranko na volitvah. Komu bo pripadal denar za glasove, ki jih je prejel župan, še ni znano, saj so svetniki vseh strank potarnali, da so imeli precejšnje stroške tudi s svojimi županskimi kandidati.

Kočevski občinski svet na naslednji seji čaka kadrovsko popolnjevanje občinskih odborov, ki bodo v marsičem vsebinsko vplivali na delo občine in s tem kvaliteto življenja njenih občanov. Stranke si bodo preko njih razdelile svojo oblastni vpliv, zato bo sestavljanje odborov imelo veliko politično težo.

S.H.

Med večjimi investicijami, ki so bile zaključene še v prejšnji občinski sestavi, je tudi rekonstrukcija in izolacija strehe na Domu telesne kulture. Dela je izvajalo kočevsko podjetje Obnova in so se začela 4. decembra, zaradi ugodnih vremenskih razmer pa je bil objekt pod novo streho do srede februarja. Investicija je veljala 6 milijonov SIT in je le prvi korak k rekonstrukciji dotrajanih kočevskih športnih objektov vključno z bazenom, seveda če bodo zanje imeli dovolj posluha tudi svetniki v novi sestavi.

Regionalni razvoj Zahodne Dolenjske

DRŽAVNA PODPORA OGROŽENIM TUDI OB ZAOSTRENEJŠIH POGOJIH?

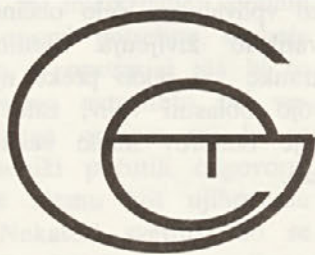
V ponedeljek, 7. februarja, je poslanec Benjamin Henigman povabil v ribniško Miklovo hišo ministra za ekonomski razvoj Janka Deželaka, državnega sekretarja Antona Ropa in predstavnike številnih občin na področju t.i. Zahodne Dolenjske, da bi se seznanili in hkrati izrazili svoje poglede na Zakon o spodbujanju regionalnega razvoja. Ta zakon se pripravlja že pol leta in bo po sprejeti skupščinski proceduri nadomestil nekdanji zakon o demografsko ogroženih področjih. Glede na to, da novi zakon bistveno zaostre kriterije za razvojno ogrožena področja in glede na to, da bo samo v skladu za pospeševanje razvoja podeželja na razpolago 500 milijonov DEM, na našem koncu ne bi smeli biti nezainteresirani za uvrstitev v kategorijo območij, upravičenih do tovrstnih državnih pomoči.

Gostje so kot prioriteto pri uvrstitvi v razvojno ogroženo področje omenili ekonomsko šibkost in obmejnost področja, za uvrstitev pa zadošča zadostitev vsaj treh od navedenih kriterijev: prebivalstvo, kmečka gospodinjstva, izobrazba in dohodek na prebivalca. Večina KS razen mestnih se na območju med Barjem in Kolpo uvrščajo med 35% razvojno ogroženega slovenskega ozemlja, s svojimi projekti pa bi na republiško pomoč lahko računali tudi iz tukajšnjih mestnih območij, saj bi se z

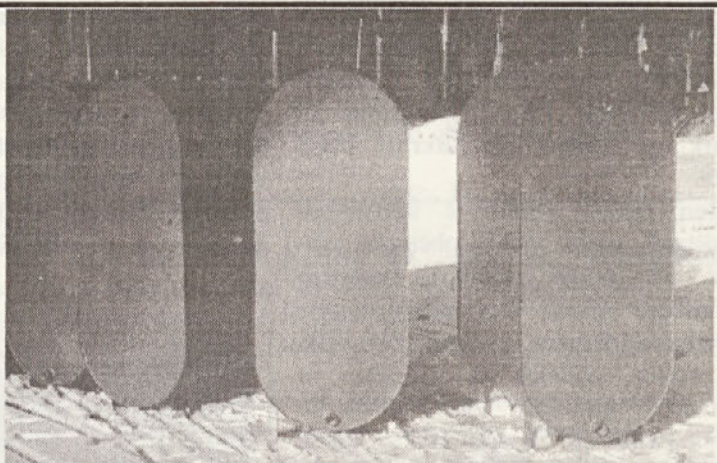

okrepitvijo nekaterih gospodarskih panog v centrih posredno razvijalo tudi podeželje. Držana pomoč ne bo nepovratna kot je bila večkrat na demografsko ogroženem območju in se je zato razprišila brez ekonomskega učinka, pač pa v obliki ustrezno zavarovanih posojil z znižano obrestno mero. Prisotni predstavniki občin so izkoristili ministrovo in poslančev prisotnost za opozorjanje na lastno neugodno zgodovinsko hipoteko ali geografski položaj, sekretar Rop pa je dal upanje vsem prisotnim in jim svetoval čimboljše informiranost o vseh možnostih pomoči, Kočevci pa bi si zaradi posebnih okoliščin preteklosti z močnimi argumenti lahko pridobili še dodatne spodbude.

S.H.

GET d.o.o. Vernek 3
61 281 Kresnice
tel.-fax 877-522

UGODNA PRODAJA REZERVOARJEV ZA KURILNO OLJE

1.000 l.....	23.000 SIT
1.500 l.....	29.400 SIT
2.000 l.....	34.650 SIT
2.500 l.....	39.800 SIT
3.000 l.....	47.250 SIT

- standardne dimenzije: 680X1650X1000 do 3000
- rezervoarji posebnih dimenzij po naročilu so za enako litražo dražji za 20%
- atestirane z garancijo
- prevzem na RIKO-tu ali dobava na dom
- možnost plačila v več obrokih

PUP Ribnica

PREDVIDENIH PREKO 50 NOVOGRADENJ

Do sredine februarja je bil v prostorih ribniške občine in KS Ribnica razgrnjen osnutek sprememb in dopolnitev srednjeročnega plana za območje mestnega naselja Ribnica. Izdelalo ga je podjetje za prostorski inženiring Populus, določa pa nekatere okvire prostorskega razvoja Ribnice, ki bodo podlaga kasnejšim zazidalnim in lokacijskim načrtom.

Načrtovalci so predvideli avtobusno postajo s parkirišči in opredelili obrtno industrijsko cono tako, da bo mogoče urejati gradbeno dokumentacijo. V javni razpravi je posebno pozornost vzbudila v PUP-u zarisana možnost pozidave tamkajšnjega stadiona z blagovno trgovskim centrom, ostankov grajskih razvalin z novim hotelom, župnijskih njiv z novo avtobusno postajo in parkirišči, vrisana ribniška dovoznica

in obvoznica, bencinska črpalka na križišču sedanje ceste za Meles in ceste v Hrovačo. Bodoči graditelji so se najbolj zanimali za zazidalna področja, ki so opredeljena precej globoko v gozdno področje Lepovč za Rikom ter na področju G. Lepovč do prvih novogradenj na območju D. Lazov. Nekaj zazidljivih parcel bi se po PUP-u našlo za stadionom na Opekarski in na Ljubljanski ulici, seveda pa bodo

bodoči graditelji odvisni predvsem od dobre volje in poslovnega interesa lastnikov parcel na označenih področjih. Nekateri podjetniki so dober posel z zemljišči odkrili že pred javno razgrnitvijo PUP-a in nakupili še nazaizidljiva, da bodo pozneje zaslužili več s prodajo zazidljivih. Pripombe na PUP bo pregledal še Populus in jih po lastnih kriterijih vključil v projekt, zadnjo besedo pa bodo pri sprejemanju sprememb prostorske ureditve Ribnice seveda imeli ribniški svetniki, ki bodo morali presekati številne prometne in druge gordijske vozle, ki jih ni uspela razvozlati skupščina v prejšnji sestavi.

S.H.

PUP za področje Kolpske doline

DOSLEJ UREDITVENA BELA LISA

V januarju in februarju so na območju KS Predgrad, Kostel in Osilnica javno obravnavali prostorsko ureditvene načrte teh področij, ki doslej še niso bila tako celovito obravnavana v nobenih ureditvenih načrtih. Poljanci, Kostelci in Osilničani so tako imeli priložnost izvedeti, kako si njihovo prihodnost predstavljajo občinski načrtovalci in strokovnjaki Ureditvenega inženiringa iz Ljubljane, nekateri bolj zainteresirani krajani pa so podali tudi svoje pripombe in vizije. Namen projekta pa ni bil zgolj kartografsko določiti smernice razvoja področja, temveč tudi priprava arhitekturnih smernic za ohranjanje izgleda tamkajšnjih objektov, ki so v posebnost tudi v etnografskem pogledu.

Javna obravnava projekta se je v Predgradu omejila predvsem na določanje primernih prostorov ob Kolpi za ureditev parkirišč in kampov za sezonske obiskovalce. Kampa z urejenimi kopališči sta predvidena v Dolu in Bilpi, parkirišča na primernih mestih za kopanje pa naj bi imela po dogovoru med KS in Komunalo vsaj osnovno komunalno infrastrukturo. Vikendaši naj bi nekaj prostora za pozidavo po planu dobili le pred Lazami, Predgrajčani pa so ponudili nekaj tovrstnega prostora še v Ogradah.

Kostelci imajo že dlje časa prostor za kamp večjega obsega predviden v Fari, v PUP-u sta predvidena kampa v Brniku in Žagi ter ureditev nekaterih parkirišč, področij za pozidavo z vikendi pa v tej KS ni predvidenih.

Možne so le nadomestne gradnje in novogradnje v sklopu naselij ne da bi se posegalo na rodovitno zemljo. MKG - je predstavil vizijo ureditve sicer strogo zaščitene območja kostelskega gradu, krajani pa bi si želeli čim bolj urejeno cestno infrastrukturo. Projekt predvideva tudi čim več majhnih čistilnih naprav ob naseljih za preprečitev onesnaževanja Kolpe, kar pa je skupaj s cestami predvsem stvar pripravljenosti celotne občine. Osilničani so kot občina sicer odgovorni sami zase, na ceste pa ne moreja veliko vplivati, zato so javno razgrnitev PUP-a izkoristili tudi za opozarjanje na potrebo po boljši medsebojni povezanosti vasi in zaselkov. Za razvoj potrebujejo več prostora, vsaka delavnica ali gospodarski objekt pa bi se moral graditi

na kmetijski zemlji, ki je seveda strogo zaščitena, čeprav ljudem v glavnem ne predstavlja glavnega vira preživljanja. Projektante so opozorili na ta nesmisel in se zavzeli tudi za možnost nadomestnih gradenj v vaseh, ki skorajda nimajo avtohtonega prebivalstva. Tako naj vikendaši v Srobotniku poslopja obnavljali strogo v skladu z značilnostmi avtohtonih zgradb.

V prostorsko ureditvenem načrtu za celotno Kolpsko dolino je opredeljen tudi varovalni gozd v rekreacijske in ekološke namene, arhitekturne smernice objektov pa naj bi služile tudi za izdelavo načrta tipske hiše oz. vikenda, ki bi bil bodočim novograditeljem brezplačno na voljo. Pripombe iz sicer zaključene javne razprave bo projektant uskladil s svojimi kriteriji in jih glede na to vključil v plan, ki bo moral še čez sito pristojnega občinskega odbora in sveta. Ti pa bi se morali zavedati, da se poletna sezona nezadržno bliža, in da bi Kolpa težko prenesela še eno tako stihijsko obremenitev, kot smo jim bili priča nekaj zadnjih sezon.

S.H.

Dan kulture v Kočevju

KCK PRIPRAVIL KVALITETEN PROGRAM

Kulturni center Kočevje je ob slovenskem kulturnem prazniku pripravil pestro paleto prireditev, ki so zadovoljile tako bolj kot tudi manj zahtevne ljubitelje kulture. Dokaz, kako zelo si želimo tovrstnih prireditev, je bilo številno občinstvo, ki je vse dni prireditev napolnjevalo dvorano Šeškovega doma.

Na predvečer praznika, 7. 2. 1995 ob 19. uri, so pripravili koncert tamburaškega orkestra **BISERNICA** iz Reteč pri Škofji Loki s **Prifarskimi muzikanti**.

Na sam praznik, 8. 2. 1995 ob 19. uri, so pripravili proslavo, na kateri so sodelovali **Moški pevski zbor iz Kočevja**, **Osnovna šola Ob Rinži**, **Glasbena šola Kočevje** z **Matejo Gradišar** - flavta in **prof. Janjo Galičič** - klavir, **pevska skupina Društva upokojencev Kočevje**, **Matevž Novak** - klarinet in **Erik Šuler** - klavir, in **Gimnazija Kočevje**.

Dan po prazniku, 9. 2. 1995 ob 19. uri, pa je Kulturni center Kočevje pripravil koncert arij iz oper, operet in muzikalov z **ZORICO FATUR FINGUŠT**, **EMILOM BARONIKOM** in **ROBERTOM MRAZCEKOM** - klavir. Zorica Fingušt in Emil Baronik sta pevca Mariborske opere. Arije iz opere, operete in muzikalov sta pevca predstavila v originalnih kostumih.

10. 2. ob 18. uri je bila v Likovnem salonu Kočevje otvoritev razstave "**Misel in korenine 94**". Razstavljajo umetniki: **FRANCE SLANA**, **MAKSIM SEDEJ ml.**, **MARTIN AVSENIK** in **JANEZ ČERNAČ**.

TOMAŽ PENGOV V BILJARD KLUBU

CID iz Kočevja je organiziral v kočevskem Biljard klubu večer z legendarnim **TOMAŽEM PENGOVOM**. Koncerta so se vsi ljubitelji dobre glasbe lahko udeležili na sam

večer slovenskega kulturnega praznika. Sicer pa si lahko v Biljard klubu še vedno ogledate razstavo fotografij.

RAZSTAVA KRAJINSKO-ARHITEKTURNIH REŠITEV ZA GROBIŠČE

Konec januarja je v prostorih Šeškovega doma 28 mladih slovenskih avtorjev predstavilo svoje načrte za ureditev kapele nad grobiščem pod Krenom. Odbor za ureditev grobišč je predvidel manjšo stavbo, ki ne bi posegla v prostor in ki bi stala ob breznju v zavetje obiskovalcem. Kapela naj bi bila zgrajena do spravne maše 25. junija. Razstava bo na ogled do 9. februarja, največjo pozornost pa vzbuja najboljše izbrano delo študentk arhitekture Polone Filipič in Martine Tomšič.

Ribnica

PRAZNIK OBELEŽILI ŠOLARJI

Glasbena šola Ribnica

je v počastitev slovenskega kulturnega praznika organizirala večer slovenskih skladateljev in pesnikov. Tako so vsi ljubitelji, starši in krajanji v torek, 7.2.1995 ob 18. uri v dvorani Glasbene šole v Ribnici prisluhnili prizadevnim učencem, ki so pripravili 30 točk.

V ponedeljek, 6.2.1995, je **ribniška OŠ** ob 20. uri uprizorila proslavo v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Učenci so se še posebej potrudili, saj so v nekaterih točkah nastopili v oblekah, skoraj identičnih kot v Prešernovih časih. Ob recitacijah in petju šolskega mešanega zbora so k uspešnosti prireditve prispevale svoj del tudi plesalke plesne skupine Di.

ZAKONCI ŠTRAJKAJO

Kulturno društvo Št.Jurij pri Grosuplju je v ribniškem centru Ideal organiziralo igro ZAKONCI ŠTRAJKAJO v soboto, 04.02.1995 ob 20. uri. Igra, primerna za vse starosti, je v Ribnici požela navdušenje nabito polne dvorane, saj so se lahko navzoči do solz nasmejali karikiranim peripetijam med zakonci, ki jih je marsikdo od prisotnih v takšni ali drugačni obliki doživel tudi sam. Naravnost zablestela sta na odru BARBA in TOMAŽ, ki sta ju odigrala odlična Marija Mehle in Franc Kocjan.

KONCERT POSVEČEN VELIKODUŠNEMU DEJANJU MIKLOVIH

Ob slovenskem kulturnem prazniku so v Miklovi hiši v petek, 10. februarja 1995, ob 19. uri pripravili koncert BOGDANE HERMAN, ki je v nabito polni galeriji pela slovenske ljudske balade in ljubezenske pesmi. Koncert je bil posvečen velikodušnemu dejanju Miklovih, ki so se odpovedali postopku za denacionalizacijo njihove hiše, o čemer priča v veži vzdana spominska plošča. Tako ostaja Miklova hiša v celoti namenjena kulturi. S svojim obiskom in nekaj besedami je dogodek počastil slovenski minister za kulturo g. Sergij Pelhan.

pripravila D.D.H.

Občinsko združenje slovenskih častnikov

ORGANIZIRANI PO EVROPSKIH MERILIH

V Ribnici deluje že skoraj leto dni Občinsko združenje slovenskih častnikov. Ustanovljeni so bili 10. maja 1994, njihov predsednik pa je JOŽE KOZINA, stotnik 1. stopnje iz Ribnice. Podpredsednik je JANEZ MIHELIČ, stotnik iz Sodražice, sekretar pa BOJAN PIPENBAHER, podporočnik iz Ribnice. Člana sta VOJKO OBRULJ, major, sicer pa predstavnik MORIS-a, in FRANC BURGAR, stotnik 1. stopnje iz 12. obm. štaba TO SV.

Združenje ima svoj statut, je prostovoljna, samostojna, stanovska interesna in strokovna organizacija vojaških častnikov in podčastnikov na območju občine Ribnica. Društvo vključuje tri kategorije: poklicne častnike, častnike in podčastnike vojnih enot (v rezervi) in nerazporejene častnike (tudi častnike, razporejene v civilno obrambo in civilno zaščito). Do zdaj se je v združenje vključilo cca 20% častnikov in podčastnikov.

CILJ IN SMOTER

Občinsko združenje slovenskih častnikov Ribnica sodeluje in se vključuje v razprave o strokovnih vprašanjih dograjevanja in uveljavljanja obrambnega sistema zaščite ter reševanja. Organizira in izvaja vojaško strokovno izobraževanje svojih članov ter drugih častnikov in podčastnikov po lastnem programu in usmeritvah ZSČ. Sodeluje pri organiziranju in izvajanju drugih aktivnosti, ki prispevajo k utrjevanju obrambne pripravljenosti v RS oz. na območju občine Ribnica. Organizira in izvaja strokovne in interesne dejavnosti informativnega značaja. Na osnovi vzajemnosti neguje sodelovanje z drugimi civilnimi in demokratičnimi gibanji in kategorično odklanja vsako uporabo vojakov za demokraciji nasprotno cilje, kot tudi uporabo vojakov v boju proti lastnemu narodu. Poleg tega razvija in neguje športno-rekreativno dejavnost članov združenja in skrbi za kulturno in družabno življenje članov združenja.

ČLANSTVO

ZSČ je član EUROMIL-a, evropskega združenja svobodnih demokratičnih vojaških združenj, v katerem se zagotavlja verska in strankarsko-politična neodvisnost ter načelo nevmešavanja v notranje zadeve zruženj ter nevmešavanje v vojaške službene zadeve. Član OZSČR je lahko oseba, ki ima državljanstvo RS, ima častniški ali podčastniški čin, da v obdobju osamosvajanja RS in tudi kasneje ni delovala proti interesom slovenskega naroda in države Slovenije in da je imela kot častnik ali podčastnik častno držo pri izvajanju obrambnih nalog. Član je lahko tudi bivši pripadnik JLA, ki je na poziv slovenskih državnih organov prestopil v TO do 18.07.1991, razen če je po tem datumu deloval v zveznih (jugoslovanskih) institucijah po nalogah slovenske države in ki sprejema s Statutom OZSČR določene pravice in dolžnosti.

D.D.H.

INCIDENT NA POKOPALIŠČU

2. februarja je prišel na kočevsko pokopališče pijan Rom in z nožem napadel tamkajšnjega delavca Komunale, ki med drugim skrbi tudi za to, da nepoklicani obiskovalci s sabo ne odnašajo predmetov, ki so namenjeni v počastitev spomina pokojnikov. Med nepridipravi so pogosto romski otroci, starejšemu Romu pa ni bilo všeč, da je bil ob ta vir dohodka. Za nasilno dejanje se bo moral zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

ZGOREL POLONEZ

3. februarja so policisti našli ob cesti pri Rajndolu ostanke Poloneza 1500, ki ga je uničil ogenj. Ugotovili so tudi razlog: pod cesto je končal zaradi prehitre vožnje. Neznani voznik je vozilo zapustil, ne da bi o nesreči kogarkoli obvestil.

IZGINILI DENARNICI

9. februarja je M.V. prijavila izginotje denarnice iz skladišča kočevskega gostišča Pav. V njej je bilo 9.000 SIT in dokumenti. Ob denarnico je bil 12. februarja tudi občan, ki jo je med rekreacijo v telovadnici pustil v garderobi. V njej je bilo 1.500 SIT in kljub temu, da so storilca našli, ni proporočljivo, da se v garderobi nenadzorovano pušča vrednejše predmete ali denar.

ZARADI PSA V PEŠCA

9. februarja je voznici Š.K. pred kočevsko pošto stekel pred avto pes. Da bi se mu izognila, je močno zavrla, zato jo je zaneslo na pločnik, kjer je najprej zadela pešca, potem pa še drevo. Oba sta iskala pomoč v ZD Kočevje, kjer so ugotovili sledove poškodb, na vozilu pa je za 100.000 SIT škode.

POBEGNIL ČEZ MEJO?

10. februarja so hrvaški policisti obvestili kočevske kolege, da sta na begu dva tihotapca mamil, ki so ju odkrili med Delnicami in Kupjakom. Svoj BMW sta zaustavila nekaj sto metrov od policijske patrulje in pobegnili v gozd, v avtu pa sta tovorila kar 36 kg heroína. Enega so kmalu izsledili, za drugega pa obstaja velika verjetnost, da se je pred hrvaško roko pravice ilegalno zatekel na slovensko stran.

ODKRILI ORGANIZIRANO SKUPINO VLOMILCEV

20. januarja je bilo vlomljeno v delavnico podjetja Prestige v indusrijsko-obrtni coni bivše ribniške vojašnice. Vlomilce je zamikal lovski nož, 2 avtoradia, ležaji in orodje. Ko so storilcem pred dnevi prišli na sled, se je pokazalo, da to ni bil njihov edini tovrstni podvig. Na vesti so imeli že vlom v Eurotrans, gostišče Urban in številna osebna vozila po Ribnici. Na organizirano kriminalno dejavnost kaže tudi to, da so

ukradeno robo razpečevali preko odjemalcev v Ljubljani, ki so bili seznanjeni s tem, da je trgovina nelegalna. Večino blaga so že zaplenili in vrnili oškodovancem.

OB ŽGANJE IN CIGARETE

28. januarja se je neznanec izven delovnega časa oskrbel z žganimi pijačami in cigaretami, ki jih je nato skril v bližini. Policisti so jih zaplenili preden je uspel priti ponje, tako da je neznan vlomilec ostal brez alkoholne in nikotinske tolažbe.

VAGON NA VETER?

31. 1. se je na ribniški železniški postaji pripetila nenavadna prometna nesreča, za katero ni bilo mogoče najti točne razlage. Ugotovljeno je bilo, da se je železniški vagon sam zapeljal po tirih kakih sto metrov in se zaustavil tako, da je trčil ob počez postavljeno kretnico. Zagozde so bile spodmaknjene, tako da bi se vagon lahko podal na pot tudi s pomočjo močnega vetra. Škode je bilo za vsega 25.000 SIT.

NISTA ODŠLA ZA DOLGO

V ponedeljek, 7. februarja sta odšla od doma dva 11-letna fantiča, ki sta domače hudo prestrašila s pismenim sporočilom, da se vrneta šele v nedeljo. Zaradi bojazni, da bi se jim v mrzlem vremenu pripetilo kaj hujšega, so policisti sprožili iskalno akcijo in preiskali vse skednje in kočje v okolici Ribnice. Otroka pa sta se okrog 21. ure pojavila blizu domačega naselja, ker jima je pogum očitno vzela bližajoča hladna noč.

USTAVILA SE JE V POTOKU

8. februarja je pri Dolnjih Podpoljanah zaradi cestnim razmeram neprilagojene hitrosti začelo zanašati voznico osebnega vozila. Po 70 m vožnje po travniku se je s prednjim delom vozila zaletela v breg potoka Zastava in zadobila ureznine po glavi ter močan udarec v prsa. Prepeljali so jo na opazovanje v UBKC, škode na vozilu pa je za 150.000 SIT.

ZAMENJAVA ZA VOLANOM

4. februarja je M.L. obvestil policijsko postajo, da je prišlo do prometne nezgode v naselju Zamostec. Policiji je prijavitelj ob prihodu povedal, da ni vozil on, vendar je kasneje vendarle priznal, da je. S sopotnico se je namreč v strahu, da mu kot vinjenemu vozniku zavarovalnica ne bo povrnila škode, domenil, da se bo za voznico razglasila ona. Ker pa se je policiji njuno izvajanje zdelo sumljivo, je poklicala kriminalističnega tehnika, ki naj bi na podlagi vlaken na sedežih ter drugih malenkosti določil voznika. Ta pa ni prišel niti do cilja, saj se je par zbal velikih stroškov, ki bi jih povzročila njegova ekspertiza. Policija ga je namreč na podlagi priznanja, da je za volanom sedel voznik, odpoklicala. Škode na vozilu, ki je obtičalo na strehi v potoku, je za preko 500.000 SIT, ki pa jo bo po vseh teh peripetijah od zavarovalnice le težko izterjati.

Tone Ciglar

BREZ LJUBEZNI NI MOGOČE VZGAJATI

V petek, 27. januarja 1995, je bilo v Ribnici ob 20. uri predavanje salezijanskega duhovnika Toneta Ciglarja. Tistega dne je bila dvorana Miklove hiše polna, saj so zbrani že nestrpnost pričakali cenjenega gosta, sicer tudi predavatelja na želimeljski gimnaziji. Predavanje, ki je že samo po sebi obetalo veliko, zagotovo ni razočaralo nikogar od prisotnih. Predavatelj je bil namreč toliko podkovan v retoriki, pa tudi v osebnem šarmu, da je predavanje minilo kot dih in na koncu smo se vsi z obžalovanjem razšli.

Tema predavanja je bila kot nalašč za številne prisotne pedagoge, ki se vsakodnevno srečujejo s problemi vzgoje mladostnikov. Predavatelj je na samem začetku povedal, da brez ljubezni do mladih ni mogoče zanje storiti nič dobrega. Mladi dandanes vse preporedkoma slišijo preproste besede: "Rad te imam." Zasluži pa si jih sleherni človek, sleherni živo bitje. V vsakem, še tako izprijenem osebk, je tudi jedro dobrega, vzgojitelj pa je tisti, ki mora to jedro najti. Poudaril je neizbrisno sled, ki jo je Don Bosko pustil v pedagogiki.

"Telesna kazen predvsem prizadene in poniža. Tako pravijo kaznovani. Če smo iskreni, potem je telesno kaznovanje najprej ponižanje za starše in vzgojitelje. Posebno takrat, kadar kaznujemo zato, ker se ne moremo obvladati, ko se nad otrokom znašamo. Otroka kaznujemo s pretepanjem, ker ni bil razsoden (v vedenju), vzgojitelji pa kaznujemo v popolni nerazsodnosti in udarjamo po otroku. Dvomim, da bomo iz tega potegnili kake dobre pedagoške učinke. Lahko pa so veliko slepilo in omama; tako kot mislimo, da alkohol lahko napolni notranjo praznino (duše) in zato čez mero pijemo. Ne, kaznovanje ne bo vzgojno, če je vse drugo v razsulu. Telesno kaznovanje ni nikakršen čudežni pripomoček, ki se mu ne bi mogli odpovedati." (T. Ciglar, Vzgojajmo brez nasilja)

Kdo je bil Don Bosko?

Ob stoletnici smrti sv. Janeza Boska, velikega krščanskega vzgojitelja, ustanovitelja salezijancev, je njegov sorodnik, Teresio Bosco, izdal njegov življenjepis, v katerem opisuje velika in humana dela sv. Janeza Boska,

ki so pustila neizbrisno sled kasnejšim rodovom tako v pedagogiki kot v vzgoji sami. Don Bosko je zagovarjal tezo (ali čisto dejstvo), da otrok potrebuje le ljubezen. Ta mu zadošča za zdrav mentalni razvoj - to je zanj vse, kar zares zahteva in si želi od odraslih.

Svojemu otroku kar brez skrbi pokažite svojo ljubezen in srečo. Slehernemu otroku je potrebno, da se mu nekdo nežno in ljubeče nasmiha, da se z njim pogovarja in igra, da ga ljubkuje; te stvari so mu ravno tako potrebne kot vitamini in kalorije. Otroci, ki je deležen take ljubezni, se razvije v človeka, ki ima rad soljudi in ki ga veseli živeti. Tisti otroci pa, ki ni deležen ljubezni, se razvije v hladnega in brezčutnega človeka." (B. Spock)

G. Ciglar je povedal, da je vzgoja ena najtežjih obrti, kar jih je, je pa prav ona tista, ki lahko reši človeštvo. Industrija ne potrebuje vzgoje, zanjo je važno le znanje - prav njen razmah je povzročil razpad družine. Sveta pa ne bodo rešili politiki. Žal je dandanes marsikje tako, da družina ne opravlja več svoje osnovne funkcije, naj bo zaradi pre zaposlenosti in borbe za preživetje ali zaradi drugih, prav tako neopravičljivih vzrokov. Pred nami namreč pozabljamo, da samo prek vzgoje nastaja ČLOVEK in da se iz ljubezni ne morejo roditi slabe stvari. Vzgojitelj je tako lahko vsak, ki ima zares rad človeka.

Ni pa dovolj ljubiti, mladi morajo čutiti, da jih imamo radi, šele potem nam bodo ljubezen vračali; to pa je tudi osnovni pogoj za vzpostavitev

vzgojnega procesa. Kako dosežemo, da nas imajo mladi radi? Imeti moramo radi tisto, kar imajo radi mladi - potem bodo imeli tudi oni radi tisto, kar imamo mi...

"Če pa je vaša avtoriteta kot strašilo pisano obarvana in negibna, samo da stoji ob tem otroškem življenju, če gredo otrokov obraz, otrokov izraz na obrazu, smehljaj, zamišljenost in solze brez sledu mimo vas, če v očetovem obrazu ni videti obraza državljana - pa vaša avtoriteta še počenega groša ni vredna, pa naj jo vzdržuje še taka jeza ali jermen. Če pretepate svojega otroka, je zanj to vsekakor tragedija - ali tragedija bolečine in žalitve ali pa tragedija navajene brezbrčnosti in hudega otroškega trpljenja. Toda to je tragedija - za otroka. Vi - odrasel, močen človek, osebnost in državljan, bi je z možgani in mišicami, vi, ki pretepate otroka in udarjate po njegovem nežnem, slabotnem telesu, ki še raste - kaj ste vi? Predvsem ste neznosno komični, in če bi se nam ne smilil vaš otrok, bi se do solz nasmejali, kadar bi vas opazovali pri vašem pedagoškem barbarstvu. V najboljšem primeru, v najboljšem, ste podobni opici, ki vzgaja svoje mladiče." (A.S. Makarenko)

G. Ciglar je poudaril pomembnost slehernega doma. To je namreč kraj, kjer človek doživi ljubezen. Ko jo enkrat doživiš, nisi nikoli več zadovoljen z nobeno drugo stvarjo kot le z ljubeznijo. Človek je z vsakim svojim atomom potreben ljubezni. Najbolj izpostavljena bitja na svetu so prav mladi ljudje - bolj kot redke živali, ki jih zaščitimo - , ki se prav zaradi pomanjkanja ljubezni zatekajo v drogo in alkohol...

D.D.H.

SANDA in ALJAŽ ŠTEMBERGER

KARATE KOT STIL ŽIVLJENJA

V Kočevju obstajata kar dva karate kluba in v oba se lahko včlanijo mladi in manj mladi, ki jih ta šport zanima. Kljub temu, da je torej med mladimi karate zelo popularen, pa pri nas kljub vrhunskim rezultatom nekaterih karateistov nima tiste vloge, ki bi si jo zaslužil. Tako je malokomu znano, da imamo v Sloveniji tretjega najboljšega karateista na svetu, pa tudi dekleta se uvrščajo v sam evropski vrh. Slava in denar očitno nista glavni motiv nadebudnih karateistov, saj je to šport, ki ima poleg praktičnih (samoobrambnih) elementov tudi pridih eksotičnosti, ki blagodejno vpliva na človekovo duhovnost. V kočevskem klubu ALTER delujeta brat in sestra, Sanda in Aljaž, ki kljub svoji mladosti uspešno vodita klub.

*** Kako bi se na kratko predstavila?**

- Sanda: Hodim v 2. letnik gimnazije v Kočevju, ki mi poleg karateja polni dneve. Všeč so mi tuji jeziki, privlači pa me Azija s svojim načinom življenja in razmišljanja. Tudi borilne veščine prihajajo z Vzhoda in so mi zato najbrž še bolj zanimive.

- Aljaž: Obiskujem 4. letnik gimnazije v Kočevju. Lagal bi, če bi rekel, da se rad učim. V glavnem imam rad vse športe od košarke do biljarda, najpomembnejši pa mi je karate.

*** Kdaj sta začela s karatejem in kdo vaju je navdušil zanj?**

- Sanda: Treniram 5 let in pol. Kdo me je pravzaprav navdušil ne vem, najbrž vsi tisti karate in kung-fu filmi, ki sem jih gledala. Nekako najbolj izstopal in idol pa je bil seveda Bruce Lee.

- Aljaž: S sestro sva začela trenirati istočasno.

*** Kaj pravzaprav je karate? Je več kot le borilna veščina?**

- Sanda in Aljaž: Današnji karate je postal le športna disciplina, medtem ko je bil stari način treniranja povezan z zen - budizmom. Urili naj bi namreč svoje telo in duh hkrati. V našem SANKUKAI stilu se temu zopet želimo približati, saj velika večina spozna, da se ne želi le znati 'dobro pretepati'.

*** Koliko časa vama vzamejo treningi?**

- Sanda in Aljaž: Uradne treninge imamo 3x tedensko uro in pol,

ostalo pa trenirava še doma. Tu pa so seveda še seminarji v Ljubljani pod vodstvom našega tehničnega mentorja g. Paradižnika, ki je glavni predstavnik SANKUKAI-a v Sloveniji.

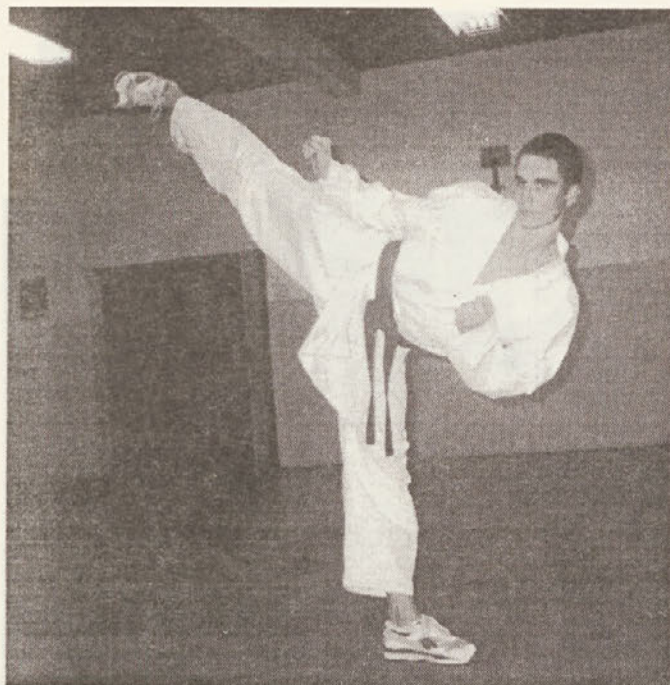
*** Vaju karate ovira pri rednih obveznostih (šola...)?**

- Sanda: Treningi me pri učenju ne ovirajo, le v tednih, ko imamo še tekmovanja. Včasih ostanem brez volje do učenja, vendar bi to lahko pripisala svoji lenobi...

- Aljaž: Pravzaprav bi lahko rekel, da mi je karate pri rednih obveznostih v pomoč.

*** Kakšne odlike mora imeti dober karateist in kako napreduje (barve pasov...)?**

- Sanda: Ljudje imajo ponavadi napačne predstave o karateju, saj si nas predstavljajo kot vase zaprte pretepače. V veliki večini to ni res, za kar so dokaz naši

člani in drugi iz Ljubljane in drugod. Mislim, da bi moral dober karateist spoštovati sebe in druge, biti prijateljski in imeti sebe pod "kontrolno", tako da ga ni moč izzvati v nesmiselni pretep. Mojster karateja naj bi bil mojster življenja.

- **Aljaž:** Od začetka do mojstra karateja je dolga pot, v katero je potrebno vložiti mnogo truda. Pred klubsko komisijo kandidat preverja svoje znanje osnovne tehnike in kat za nižje pasove in sicer: 8., 7. in 6. kyu - beli pasovi, 5. kyu - rumeni pas in 4. kyu - oranžni pas. Izpite za višje pasove - 3. kyu - zeleni, 2. kyu - modri in 1. kyu rjavi pas opravljajo kandidati pri teh. mentorju prisotna še komisija mojstrov iz Karate zveze Slovenije. Med pasovi so časovne omejitve, za pionirje daljše, za odrasle krajše. Sčasoma barva pasu ni toliko pomembna kot raven obvladanja veščine.

*** Kaj bi svetovala vsem, ki se šele odločajo za ta šport? Kdaj in kje se lahko prijavijo?**

- **Sanda:** Vpisi v klub so jeseni in spomladi. Tste, ki bi se želeli vpisati, pa imajo kakršnekoli

predsodke, vabimo, naj si ogledajo kašnen naš trenig. Tako bodo dobili boljšo predstavbo. Ob torjih in petkih treniramo skupaj v zgornji dvorani Doma telesne kulture skupaj vsi člani ne glede na osvojen pas.

- **Aljaž:** Sam imam pred seboj še dolgo pot, zato bi težko delil nasvete. Lahko pa vam povem besede našega mentorja g.

Paradižnika: "Če si se vpisal h karateju zato, da bi bil dober pretepač, te tega lahko naučim v dobrem mesecu ali pa lahko treniraš boks. Če želiš postati gibčen in hiter, lahko tudi postaneš v kratkem času, sicer pa raje treniraj gimnastiko. Če želiš nositi visok pas, zato da bi se bahal, si ga zaveži. Če pa želiš postati mojster karateja, pridno treniraj svoj um in telo in navsezadnje boš tudi močen, bister, gibčen in tudi mojster."

*** Vajini načrti, tekmovanja...**

- **Sanda:** Pred mano je še čas, da se odločim, kam me vleče. Že od malega rada poučujem otroke in do danes se mi je ta ljubezen ohranila. Rada imam tuje jezike, rada berem...S karatejem mislim seveda nadaljevati.

- **Aljaž:** Po gimnaziji se želim vpisati na Fakulteto za šport in seveda nadaljevati s karatejem.

*** Ali sta bila prisiljena svoje borilne veščine uporabiti tudi izven športne dvorane?**

- **Sanda in Aljaž:** Morda se sliši čudno, toda zares nisva bila še nikoli v situaciji, ko bi se bila prisiljena braniti na ta način.

*** Boste pripeljali karate tudi v Ribnico?**

- **Sanda in Aljaž:** Res imamo v zadnjem času precej zainteresiranih kandidatov iz Ribnice. Če bomo uspeli zbrati ustrezno število članov kluba iz okolice Ribnice, bi se tudi razširitev dejavnosti našega kluba znala zgoditi.

Sanda in Aljaž sta se v nedeljo, 12. februarja, skupaj s še petimi klubskimi kolegi udeležila turnirja v Kamniku, kjer so se v konkurenci 10 klubov in 115 tekmovalcev dobro odrezali. Sanda je v lahki kategoriji za ženske osvojila 1. mesto, Aljaž v višji kategoriji do 70 kg 3.-4. mesto, enako pa tudi Miha Resman v kategoriji na 70 kg. V kategoriji pionirk - kate je bila Maja Kalabate

Darja D. Hafnar

LJUDSKA UNIVERZA KOČEVJE

IZBERITE PRAVO POT DO ZNANJA

Izobrazba, še bolj pa znanje samo, ostajata kljub posameznim izjemam ključna dejavnika za uspešno poklicno pot in tudi osebno zadovoljstvo. Za to spoznanje pa je potrebna določena življenjska izkušnja, ki je nekaterim privzgojena že v rani mladosti, dugi pa se do nje lahko dokopljejo kadarkoli na poklicni poti ali ob življenjskih prelomnicah. Na Ljudski univerzi v Kočevju so odprti za vse, v svojih 35 letih delovanja, ki so jih proslavili lanskega decembra, pa se je na njihovih izobraževalnih programih zvrstila tolikšna množica slušateljev, da bi vsaj na našem koncu težko našli primeren prostor za skupno slavlje prav vseh. Na slovesnost v Šeškov dom so

povabili bivše in sedanje sodelavce, prve maturante in sedanje slušatelje, najzaslužnejših pa so se spomnili tudi s posebnimi priznanji.

STROKOVNA IN POSLOVNA SAMOSTOJNOST

LU je v tem dolgem obdobju doživljala tako vzpone kot padce, mnogim pa kljub spremembi naziva pred leti ostaja v zavesti predvsem kot Delavska univerza Jože Šeško. Zadnje desetletje je minilo brez večjih kadrovske sprememb, uigrana ekipa pa je pod vodstvom ga. Lilijane Štefanič razvila pestro ponudbo izobraževalnih programov, ki so jo

Strokono ekipo LU Kočevje v času porodiškega dopusta direktorice Lilijane Štefanič sestavljajo v.d. direktorica Jožica Pečnik, strokovna delavka na področju izobraževanja Milena Petek in tajnica Irma Ožbolt, ki opravlja tudi blagajniška dela.

strokovno in finančno ustrezno pokriti. LU deluje kot javni zavod, ki ga je ustanovila kočevska občina in je vključena v Zvezo ljudskih univerz Slovenije, vendar jo ne eno ne drugo ne odvezuje odgovornosti za lastno strokovno in poslovno uspešnost. Teritorialno pokriva celotno kočevsko - ribniško področje. Za lastne potrebe ima poleg poslovnih prostorov na TZO 30 od kočevske ZTKO v najemu še dve učilnici, ostale potrebe po prostorih pa zadovoljujejo v bližnji Gimnaziji, ki je pokazala ustrezen posluš za njihove interese.

PROGRAMI PRI- LAGOJENI POTRE- BAM SLUŠATELJEV IN SPREMENBAM ZAKONODAJE

Že od vsega začetka deluje na LU program za pridobitev izobrazbe ekonomskega tehnika V. stopnje oz. srednja trgovska šola, program ekonomsko-komercialni tehnik, ki jo letos obiskuje 135 slušateljev. K ugledu kočevske LU je pred leti

močno prispeval tudi program Ekonomske fakultete za pridobitev izobrazbe VI. stopnje ali t.i. Poslovna šola (Business School), ki jo je zaključilo 20 slušateljev. Med že uveljavljenimi programi za pridobivanje izobrazbe in uposabljanje, ki tečejo tudi letos, e potrebno omeniti tudi humano usposabljanje beguncev v Ribnici za tesarje in zidarje, preko LU pa je učiteljica Zdenka Bartol pred časom seznavala begunce tudi s slovensko kulturo in jezikom, za kar so bili slušatelji močno zainteresirani. V obdobju, ko je Kočevje in Ribnico pestil najhujši val brezposelnosti, so v sodelovanju z Zavodom za zaposlovanje preusposobili za bolj konjunkturne poklice preko 70 slušateljev. Zaradi sprememb v zakonodaji se letos za izpit strokovne usposobljenosti za pridobitev izobrazbe trgovca oz. poslovođe uposabljajo številni slušatelji, ki so se s trgovsko dejavnostjo ukvarjali že pred lanskim sprejetjem zakona, pa nimajo ustreznih izobrazbe. Veliko pa je tudi tistih, ki so se s trgovsko dejavnostjo začeli ukvarjati po sprejetju zakona in so se zato odločili za prekalifikacijo v trgovca oz. poslovođe

Dolgoletni predavatelj prof. svetnik Srečko Kovačič med slušatelji enega od oddelkov ek sredje trgovske šole pri LU Kočevje.

STROKOVNOST IN LJUDSKOST UNIVERZE

Številne so torej poti in motivi, ki privedejo slušatelje ponovno v šolske klopi Ljudske univerze. Programi so sicer prilagojeni posameznim zahtevnostim stopnjam, od slušateljev pa zahteva določen nivo znanja, pridobljen na večernih predavanjih, ki potekajo dvakrat ali štirikrat tedensko po tri šolske ure, nekaj tednov ali preko celega šolskega leta. V LU zato posvečajo veliko pozornost svetovanju posameznikom, da se odločijo za najoptimalnejšo pot do znanja in izobrazbe. Spremenjene družbene okoliščine v šolske klopi LU za razliko od preteklih časov vodijo vse vseč mladih, vendar jih tu v naprej opozorijo na napačno predstvo, da je "večerna šola" bližnjica ali vsaj lažja

pot do izobrazbe kot pa vodi preko redne srednje ali poklicne šole. Podjetja in ustanove iz katerih izhajajo slušatelji ali v katere se imajo slušatelji po končanem šolanju ambicijo vključiti, namreč bolj kot formalno izobrazbo cenijo pridobljeno znanje in strokovno usposobljenost. Le znanje ima namreč svojo ceno in glede na to, da je obiskovanje programov na Ljudski univerzi določen strošek za slušatelja, prav na tem področju izobraževanja najbolj veljajo tržne zakonitosti, ki visoko motivirajo tako slušatelje kot predavatelje. Ljudska univerza Kočevje tako v 35 letih svojega obstoja uspela ustvariti visoko strokovno referenco, hkrati pa opravičiti tudi naziv *ljudska* v svojem nazivu, saj ostaja dostopna vsem, ki na našem koncu zaželi vlagati svoja sredstva in trud v dodatna znanja in spretnosti.

Zaradi velikega zanimanja je usposabljanje za opravljanje trgovske dejavnosti preko LU Kočevje organizirano tudi v Ribnici.

IZOBRAŽEVALNA PODROČJA LJUDSKE UNIVERZE KOČEVJE:

1. Za pridobitev Izobrazbe

- osnovna šola za odrasle
- bolničar
- voznik motornega vozila
- ekonomsko komercialni tehnik
- trgovinski poslovodja
- prodajalec

2. Usposabljanje in izpopolnjevanje

- specializacija za računovodjo (predpogoj V. stopnja izobrazbe)
- tesar
- zidar

3. Splošno izobraževanje

- tečaji računalništva (začetni in nadaljevalni)
- tečaji za vodenje poslovnih knjig
- tečaji za voznike viličarjev
- tečaji računalništva (začetni in nadaljevalni)
- tečaji tujih jezikov (agl., nem., ital.)
- tečaji slovenskega jezika za Neslovence (za pridobitev državljanstva, za opravljanje poklicev v zasebni praksi)
- šivanje
- krojenjestrojepisje
- joga, aerobika

Še vedno je možen vpis v programe:

- prekvalifikacija v prodajalca
- začetni in nadaljevalni tečaj nemščine
- šivanje in krojenje
- vodenje poslovnih knjig
- strojepisje

ZDRAVSTVENA SLUŽBA V LUČI NOVIH PRAVIL ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

V letošnjem januarju prihajajo v veljavo nova pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja. Ni sicer moj namen razlaga le-teh, saj se bo verjetno o njih možno seznaniti na drugih mestih. Rada pa bi se ob tem dotaknila nekaterih občutljivih področij, ki zadevajo tako nas, zdravstveno osebje, t.i. izvajalce, kot tudi naše paciente, t.i. uporabnike.

Vsem nam je jasno, da nobena, še tako bogata država ni zmožna dajati svojim državljanom vsega, kar je napr. bilo že odkritega na področju medicine. Navadno nudi svojim prebivalcem določeno stopnjo zdravstvene varnosti, pri nas jo ponuja v okvirih, ki jo daje obvezno zdravstveno zavarovanje. Po zakonu se morajo vse osebe v republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovati. S tem je dana pravica do določenih zdravstvenih storitev, do zdravil, predpisanih na recept, do nekaterih tehničnih pripomočkov in do denarnih nadomestil. V letu 1993 je obvezno zavarovanje pokrivalo 93% zdravstvenih storitev, v letošnjem letu se je znižal ta obseg na 89%, v naslednjih letih pa je predvideno še večje zniževanje. Nasprotno pa je želja Zavoda za zdravstveno zavarovanje, povečati število oseb, vključenih v različna dodatna zavarovanja.

Zavod za zdravstveno zavarovanje tudi nalaga izvajalcem, to je zdravstveni službi, način izvajanja zdravstvenih storitev, ki jih je objavil v Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja (obsega 284 členov!). Večina določb že velja, nekaj jih bo stopilo v veljavo še 1.4.95 ter 1.1.96. Zakaj tak obširen, že skoraj suhoparen uvod? Gre za stvari, ki seveda zadevajo tudi našo zdravstveno službo in tudi naše občane. Tu se namreč začenjajo že prvi nespo- razumi med izvajalci zdravstvene dejavnosti in uporabniki, to je pacienti. Če so bili prej v glavnem zdravniki razpeti med potrebami, željami ali zahtevami pacientov na eni strani in ukrepi, ki so bili v skladu z medicinsko vedo, pa so v sedanjem trenutku v čedalje večji meri postavljajo v ospredje finančne omejitve, ki jih določa država. Vedno je bolj

prijetno, biti radodaren, kot pa postavljati omejitve, pa naj bo to v zasebnem življenju ali v službi. Seveda take spremembe niso značilne samo za zdravstvo, je pa to področje toliko bolj občutljivo, saj navadno postane pomembno takrat, ko je pacient že na tak ali drugačen način, fizično ali psihično prizadet.

Še posebej se to odraža pri delu v dežurni službi oz. nočnem času, želji po obiskih zdravnika na domu, zahtevah po prevozih z reševalnim vozilom.

V novih Pravilih obveznega zavarovanja je namreč kar nekaj določb, ki postavljajo strožje kriterije glede tega, kaj še spada v okvire, katerih plačnik je Zavod in kaj je predmet doplačevanja. Po Pravilih obveznega zavarovanja ima napr. zavarovana oseba sama neposredno pravico zahtevati:

- prvi pregled pri osebnem zdravniku
- storitve nujne medicinske pomoči in druge neodložljive storitve

V vseh drugih primerih so ji zagotovljene storitve, za katere ugotovi potrebo in utemeljenost njen osebni ali napatni zdravnik!

V pravicah zavarovanih oseb, ki jim zakon zagotavlja nujno zdravljenje brez doplačil je napr. navedeno, kaj obsega **nujno zdravljenje (napr. v nočnem času ali v dežurni službi ob vikendih in praznikih)**. To je:

1. ohranitev življenjsko pomembnih funkcij, zaustavljanje večjih krvavitev oziroma preprečitev izkrvavitve

2. preprečitev nenadnega poslabšanja zdravstvenega stanja, ki bi lahko povzročilo trajne okvare posameznih organov ali življenjskih funkcij

3. zdravljenje šoka

4. storitve pri kroničnih boleznih ali stanjih, katerih opustitev bi neposredno in v krajšem času povzročila invalidnost, druge trajne okvare zdravja ali

smrt

5. zdravljenje vročinskih stanj in preprečevanje širjenja infekcije, ki bi utegnila voditi do septičnega stanja

6. zdravljenje oziroma preprečevanje zastrupitev

7. zdravljenje zlomov kosti oziroma zvinov ter drugih poškodb, pri katerih je nujno posredovanje zdravnika

Storitve, ki so povezane z iztreznitvijo ob akutnem alkoholnem opoju, ne sodijo v obvezno zdravstveno zavarovanje in je plačnik pacient sam! Glede **hišnih obiskov** veljajo naslednja določila:

Zavarovana oseba sme izjemoma sama zahtevati hišni obisk osebnega zdravnika, če zaradi zdravstvenega stanja ne more priti k zdravniku in gre za nujno zdravljenje. Če zdravnik, ki je opravil hišni obisk, ugotovi, da ni šlo za nujno zdravljenje oziroma, da hišni obisk ni bil upravičen, lahko Zavod za zdravstveno zavarovanje od zavarovane osebe zahteva povračilo stroškov obiska.

Ravno tako veljajo omejitve tudi do **prevoza z reševalnimi vozili**.

Tu pravila navajajo, da zavarovana oseba lahko uveljavi pravico do prevoza, ko njen izbrani zdravnik ugotovi, da je le-ta potreben oziroma utemeljen. Če zavarovana oseba ali njeni svojci oziroma kdo drug v njenem imenu naroči prevoz z reševalnim vozilom, sama poravnava stroške prevoza, razen, če se kasneje ne ugotovi, da je bil prevoz nujen in je bilo za to izdano potrdilo.

Tu je navedenih samo nekaj primerov, ki lahko postanejo predmet spora med zdravnikom in bolnikom. Mislim, da smo zdravniki tisti, ki si še najmanj želimo, da bi v naš odnos do bolnika morali "mešati" stvari, katere nam med študijem še omenil ni nihče. Želeli bi si dovolj časa za

vsakega bolnika (brez časovnih in kadrovskih normativov), mu nudili najboljšo oskrbo (kjer ne bi bila pomembna višina materialnih stroškov), hiter pregled pri specialistih, ki bi jih potreboval (brez dolgih čakalnih dob) - vse v zadovoljstvo bolnikov! (brez pripomb, zakaj vas pa plačujemo!) Tako pa nam včasih ostaja grenak priokus, kadar smo zdravstveni delavci strelodod na slabo voljo bolnika, ki mu država omejuje pravice, za katero verjame, da mu pripada! Seveda tarnanje nad dobrimi starimi časi nikomur ni v korist, potrebno je pač sprejeti sedanost in poskušati potegniti iz tega nekaj pozitivnega. V novih pravilih je posebej poudarjen pomen osebnega zdravnika. Ta je pravzaprav tisti, ki je pristojen za uveljavljanje večine pravic v osnovni zdravstveni dejavnosti. Bolnik si ga izbere med zdravniki, ki delajo v splošnih ambulantah, dispanzerjih medicine dela, otroških in šolskih ambulantah in to za dobo najmanj enega leta. Seznam zdravnikov je objavljen v Zdravstvenem domu. Mislim, da je najpomembnejše, da bolnik zaupa "svojemu" zdravniku in skupaj z njim rešuje tudi zgoraj navedene probleme. Seveda je pomembno sodelovanje tudi vsega ostalega zdravstvenega osebja.

Na koncu mislim, da smo velika večina zdravstvenih delavcev v našem kolektivu izbrali svoj poklic z veseljem, da ga kljub včasih neugodnim delovnim pogojem (nočno delo, dežurstva, stresne situacije - in to v glavnem ženske!) opravljamo z naklonjenostjo, da si pri delu želimo tudi osebnega zadovoljstva in ob razumevanju zaostrenih gospodarskih razmer tudi dobrega sodelovanja z našimi občani!

dr. Govže Kumelj Majda

IN MEMORIAM

V četrtek, dne 9. 2. 1995, je v Kliničnem centru v Ljubljani za posledicami hude in dolge bolezni dočrpel in od nas za vedno odšel dr. **Ciril Kumelj, zdravnik iz Sodražice**. Od njega smo se poslovili v nedeljo, dne 12. 2. 1995 na pokopališču v Hrovači pri Ribnici.

Rojen je bil v meščanski družini v Ljubljani, dne 4. 11. 1930 kot najstarejši izmed šestih otrok. Otroška in mladostna leta je preživel za ljubljanskim Bežigradom, med reko Savo in stadionom. Kljub temu, da je po vojni revščina trkala na vrata, mu je z njemu lastno vztrajnostjo v skromnih razmerah in hudih pogojih uspelo končati klasično gimnazijo in leta 1957 doštudirati na Medicinski fakulteti v Ljubljani. V Sodražico je prišel kot mlad zdravnik z družino leta 1958. Za dve leti. Ostal pa je vse življenje. Z visoko politiko se ni ukvarjal, bil pa je v šestdesetih letih poslanec republiške skupščine, kjer je aktivno delal v odboru za zdravstvo. Nikoli ni prenehal študirati, za strokovne knjige in literaturo mu nikoli ni bilo žal denarja, za veseljem in ljubeznijo jo je prelistaval v svojem kabinetu. Leta 1975 je opravil podiplomski tečaj iz javnega zdravstva, leta 1976 je uspešno končal specializacijo splošne medicine. Bil je tudi velik ljubitelj narave, dolgoleten ribič in ljubitelj športa. Nikoli ni postal žrtev materializma in potrošništva. Dolga leta je bil vodja Zdravstvene postaje v Sodražici. Bil je predan in dober zdravnik, izreden diagnostik, ljudje so mu zaupali. Vabljuje ponudbe na druga delovna mesta od drugod je odklanjal in ostal zvest zdravnik svojim Sodražanom. Z vestnim delom in strokovnostjo je smrti iztrgal iz rok njeno marsikatero žrtev. Morda je bila usoda prav zato zanj toliko bolj kruta in je moral sam toliko pretrpeti. Huda bolezen ga je dolga leta postopno in vztrajno spravljala na kolena. Najprej ga je prizadela s slepoto, zaradi česar je moral mnogo prezgodaj zaključiti svojo poklicno pot, nato z odpovedjo ledvic, zdaj, prav nazadnje, še z izgubo udov. Pred letom in pol mu je smrt nenadoma vzela življensko sopotnico, katera mu je vedno stala ob strani in se zanj žrtvovala in s katero je preživel skoraj 40 let, tako da je bil prisiljen oditi iz ljubljene Sodražice v Dom za starejše občane v Kočevje.

V našem spominu in v naših srcih bo ostal zapisan kot enkratna osebnost s trdnim značajem, neupogljivostjo, poštenostjo in načelnostjo, ki ji ni para. Kot oče je bil sinovoma strog vzgojitelj, pa vendar je znal na svoj način izraziti dobroto in ljubezen. Oče, hvala.

Matjaž in Tomaž

IN MEMORIAM

Dr. Rupnik Franc se je rodil 18. 11. 1936 v vasici Dole nad Idrijo. Po končani gimnaziji v Idriji se je vpisal na Medicinsko fakulteto v Ljubljani, kjer je študij l. 1964 tudi uspešno končal. Želja po znanju in novostih ga je gnala naprej, zato je vpisal specializacijo splošne medicine in 1979 postal specialis - gerontolog. Že kot mladostnik je občutil, kaj pomeni biti pod oblastjo tujca. Njegovi kraji so bili namreč v času 2. sv. vojne pod italijansko zasedbo. To ga je za vse življenje zaznamovalo z likom pokončnega, odločnega in narodno zavednega Slovenca. Več kot 3 desetletja je delal v ZD Kočevje v splošni ambulanti. Bolniki so ga cenili kot dobrega diagnostika ter kot zdravnika, ki si je za svoje bolnike vedno vzel dovolj časa. Gneča v čakalnici

ga ni obremenjevala. Rad je prisluhnil in svetoval vsakemu in med svojim bolniki ni delal razlik, zato so ga bolniki cenili in ga imeli radi. Za svoje delo mu je KS Kočevje l. 1986 podelilo plaketo mesta Kočevje. S svojimi bogatimi zdravniškimi izkušnjami je mlajšim kolegom vedno rad svetoval, hkrati pa nas s svojo duhovitostjo tudi vzpodbujal in krepil.

ZD Kočevje mu je v vseh teh letih resnično postal drugi dom. Zato je po končanem delu tako rad posedel z nami, da smo se pogovorili o marsičem, tudi marsikatero križanko smo rešili skupaj. Zelo so ga zanimala novosti na področju zdravstva, zato se je rad udeleževal raznih srečanj in seminarjev, s katerih se je vračal strokovno bogatejši. Tako je tudi 18.1.1995 odšel na seminar na Otočec, kjer so razpravljali o novostih na področju

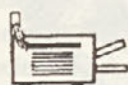
zdravstvenega zavarovanja.

Dan pred odhodom mi je pokazal spisek vprašanj, ki jih je nameraval zastaviti na seminarju. Toda zgodilo se je drugače. Ta vprašanja niso dobila odgovora in dr. Rupnik se z Otočca ni več vrnil. V sredini, kjer je bilo zbranih veliko slovenskih zdravnikov, kjer mu je bila takoj nudena vsa potrebna medicinska pomoč, je začelo ugašati njegovo življenje in 21. 1. 1995 v novomeški bolnišnici tudi ugasnilo. Pokopan je bil 25.1.1995 v ožjem krogu sorodnikov in prijateljev v Zavratcu, blizu svojega domačega kraja.

Dr. Rupnik je bil s svojim spoštljivim odnosom do bolnikov in sodelavcev vsem nam zgled resnično pravega zdravnika in takega bomo tudi ohranili v hvaležnem spominu. r. Jožica Boldan

RICOH Canon Olivetti

Hiter in kvaliteten servis - prodajo-
fotokopirnih strojev in potrošnega materiala
RICOH, CANON IN OLIVETTI za ribniško -
kočevsko področje Vam nudi

biros d.o.o.

tel/fax 789-239

LESING PODJETJE ZA TRGOVINO
IN POSLOVNI INŽENIRING

KOČEVJE, ROŽNA UL. 39, TEL.: 853-041, 853-306, FAX 853-410

**ODKUPUJEMO HLODOVINO
IGLAVCEV IN LISTAVCEV, DRVA,
GOLI TER CELULOZNI LES**

**PRODAJAMO KLASIČNI IN LAMELNI HRASTOV PARKET
PO ZELO UGODNIH CENAH**

INFORMACIJE NA TEL.: 853-306, 853-645

Obiščite ROŠKI HRAM

Kidričeva 1, Kočevje

**Postregli vas bomo z odličnimi pizzami,
domaćimi pečenicami,
kranjskimi klobasami,
krvavicami in drugo hrano po naročilu!**

DERU KURILNO OLJE
POKLIČITE: 061/574-743
za topel dom...

EVROVALUTA NARČILA PO TELEFONU
DOBAVA IN DOGOTOVJEVANJE DAN IN URO
UGODNI PLAGI IN POGOJI PLACILO VOZNIKU

♦ **raznoverstne pizze iz krušne peči z dodatki**
špiza pizza HARLEKIN, pizza velika,
cena ugodna

♦ **naročila na kuhar Roberto po tel.: 861-532**

Odprto: od ponedeljka do četrta od 9. do 22. ure, ob petkih do 23. ure,
ob sobotah in nedeljah od 12. do 22. ure.

HONEY MOON

MODISTIN

NAMA Kočevje

61330 Kočevje, SLOVENIJA

Tel.: 061/853-233

Nudimo vam:

- izdelovanje in posojanje poročnih oblek, ki jih prilagodimo stranki
- posojanje oblek za maturo, obhajilo, birmo in ostale svečane priložnosti
- rokavice, konfeti, tančice

Del čas: od 11. do 18. ure, sobota od 9. do 12. ure

Sedež: Novi trg 1, Novo mesto, tel. 068/324-222 in 323-169(doma)

STORITVENO PODJETJE

Zprofesional d.o.o.

Marjan Zlodej

Podgorska 4, Kočevje, delavnice Reška 25 (novil Itas, tel. 854-331)

• vzdrževanje vseh vrst industrijskih strojev (stružnice, preše, škarje, mostovni žerjavi)

• servis bele tehnike, malih gospodinjstskih aparatov in električnega ročnega orodja

• servis batnih kompresorjev Trudbenik in Ceccato-Kozama

• servis in prodaja vijčnih in batnih kompresorjev ter medicinskih brezoljnih kompresorjev - zagotovljeni rezervni deli

• dodatna oprema in razna pnevmatska orodja

• tlačne sklopke (stikala) od 80 DEM dalje

Delovni čas od 8. do 15. ure.

Iz pekovske košare pekarnе AJDIČ

vsak
dan
sveže:

KRUH: bel, črn, ržen, koruzni, ovsen in
pisan (mešanica koruznega, belega in
rženega), **PEKOVSKO** **PECIVO,**
BUHTELJNI, ŠTRUKLJI

enkart tedensko ali po naročilu: **KROFI, FLANCATI**

po naročilu tel. 866-154:

TORTE, ODOJKI

udi letos za Miklavža: **PARKELJNI**

Kje lahko dobite kruh pekarnе Ajdič?
Pekarna AJDIČ Sodražica, **ZLATI KLAS** Ribnica,
MARKET T Dolenja vas, **Samopostrežba in TC**
BRIŠKI Kočevje, **KUKELJ** Velike Lašče.

KMETIJSTVO — TRGOVINA — MARKETING
 Šeškova 14 — 61310 Ribnica — ☎ 061/861-935
 komerciala — h.c. 861-936 — fax: 861-937

**Vse vrste ležajev FAG in drugih svetovnih
 proizvajalcev na Šeškovi 14!**

PAN

*vas vabi v bogato založene trgovine z
 vedno svežim blagom
 po konkurenčnih cenah*

**Trgovina PAN v KOMERCIALNEM
 CENTRU IDEAL, tel.: 861-530**

Trgovina ZIMZELEN na T.V.V., tel 863-348

Trgovina PAN na BREGU, tel.: 861-379

*Obiščite nas,
 pripravljeni smo ugoditi vsem
 vašim željam!*

NOVO - NOVO - NOVO

TEKIL

**AVTOZAŠČITA
 PRALNICA
 MENJAVA OLJ
 AVTOKOZMETIKA**

Turk Jože

Podgorska 55, 61 310 Kočevje, tel.: 061/853-648

PONUDBA SKB banke

UGODNA POSOJILA ZA UVOZNIKE

V SKB banki vam nudimo
 ugodna posojila z dobo
 vračanja do treh let za plačilo
 uvoza preko banke:

- za repromaterial in surovine
- opremo
- dele opreme

Obrestna mera posojila se
 določi na podlagi izhodiščne
 obrestne mere,
 ki znaša 9,75%,
 bonitete posojilojemalca in
 dolžine vračanja posojila.

Vse podrobnejše informacije
 dobite v SKB BANKI d.d.
 Poslovni enoti Kočevje
 tel. 061/855-222.

AVTOHIŠA RANDELJ DAMJAN : MAHOVNIK 2
KOČEVJE
 Tel./Fax: 061/851-488

POOBLAŠČENI SERVIS IN PRODAJALEC VOZIL

- Avtomehanična dela
- Avtokleparska dela
- (miza CAR-O-LINER)
- Avtoličarska dela
- NON STOP vlečna služba

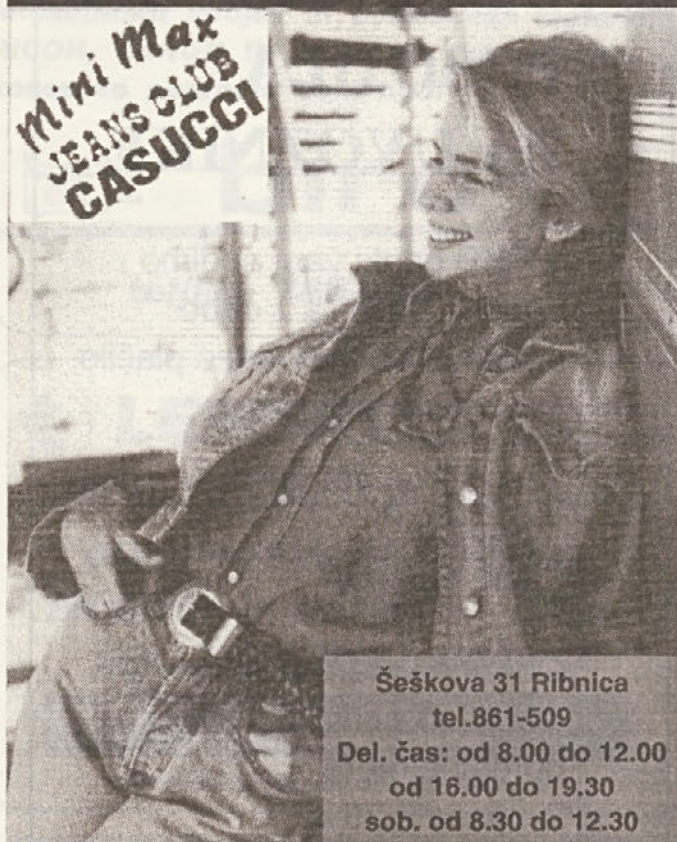
VOZILA NA ZALOGI:

- ♦ VENTO CL TURBO DIESEL
- ♦ PASSAT GL 1,8
- ♦ GOLF KARAVAN 1,8
- ♦ GOLF DIESEL
- ♦ GOLF EUROPA -bencin
- ♦ KOMBI 2,4 1+8 sedežev

ostali modeli po naročilu
 možna testna vožnja
 prodaja rabljenih vozil

BREZROKAVNIKI SRAJCE, JAKNE, HLAČE CASUCCI

*Mini Max
JEANS CLUB
CASUCCI*

Šeškova 31 Ribnica
tel. 861-509
Del. čas: od 8.00 do 12.00
od 16.00 do 19.30
sob. od 8.30 do 12.30

*Zdaj je čas, da se odločite
za pravega partnerja*

NAJK

Podjetniški center Kočevje

**VODENJE POSLOVNIH KNJIG
INVESTICIJSKI NAČRTI
POSLOVNI NAČRTI**

hitro, kvalitetno, diskretno, prijazno

VEČ KOT PRIČAKUJETE

Reška cesta 15
tel. 854-587, fax. 852-536

RIKO ROBOTIKA

*v zasebni lasti
Lepovče 23, Ribnica*

**Poslovne prostore za
servisno ali podobno
dejavnost
320 m²**

**in večje število p
pisarniških prostorov
oddamo v najem.**

Informacije in ogled poslovnih
prostorov po predhodnem dogovoru
na tel. (061) 263 - 052 ali 273-761
od 8. do 9.ure.

*Žaga
Predelava
in obdelava lesa*

ZOBEK

*Blate 12
Dolenja vas*

telefon:
061/864-070
061/864-071

telefax:
061/864-071

**ODKUP
HLODOVINE:**

*smreka I. kv.
smreka II. kv.*

11.000 SIT
8.500 SIT

PLAČILO TAKOJ

KARITAS - IZZIV TEH ČASOV

28.01.1995 je bil občni zbor Karitas župnij Ribnica in Dolenja vas. Tajnica ga. Majda Vrh je vse navzoče lepo pozdravila in takoj nato nadaljevala s poročilom o delovanju župnijske Karitas v preteklem letu. Izteklo se leto je bilo na področju delovanja Karitas dokaj razgibano. Pa na kratko preletimo naše delovanje v minulem letu. Vse leto je bil povdarek na letu družine. Dr. Anton Kunstelj, ki je po poklicu pediater, je imel zanimivo predavanje "Družina - zaton ali vzpon", nadalje je bilo organizirano družinsko romanje na Kurešček, ki se ga je udeležilo lepo število romarjev, temu je sledil štiritedenski tečaj o temeljnih dela Karitas, ki ga je vodila dr. Metka Klevišar. Za Veliko noč in Miklavža so nekateri člani Karitas obiskali ostarele v Domu počitka v Kočevju in jih obdarili s skromnimi darili. Tudi v Celju, kjer je bilo koncert "Klic dobrote", se je zbralo veliko število članov ribniške Karitas. Člani pa so se nadalje udeleževali še raznih seminarjev, kajti izobraževanje je nenehno in nujno potrebno. Morda je šlo malo v pozabo, zato samo za osvežitev spomina, da je v podružničnih cerkvah vsakega 25. v mesecu sv. maša za mir na svetu.

Po podanem poročilu je ga. Majda Vrh zaradi prevelike obremenitve in nadaljnega študija prosila za razrešitev dela tajnice. Predlagana in izvoljena je bila ga. Majda Šuligoj iz Goriče vasi pri Ribnici. Nato pa je blagajničarka ribniške Karitas podala finančno poročilo.

Naj pri tem še dodam, da je Karitas humana organizacija, ki lahko deluje samo s prostovoljnimi prispevki in darovi, zato vsem dobrotnikom sporočamo, da svoje darove lahko nakažejo na številko **HK 51300-621-11006 Župnijska KARITAS Ribnica 05 1321110-110345**

Ker se je stanje v župniji malo popravilo, sedaj trenutno ni

potrebe po oblačilih in hrani. Karitas pa lepo naproša vse dobrotnike, ki imate odveč ali več ne uporabljate stare kose pohištva, štedilnike, hladilnike, pralne stroje, da jih shranite in sporočite Vaš naslov ribniški Karitas, da bi le-ta v primeru, ko bi se pojavila nujna potreba po teh predmetih, prišla iskat, ker Karitas žal nima svojega skladišča, da bi lahko vse potrebno deponirala. Za razumevanje in Vašo nesebično pomoč se ribniška Karitas v imenu vseh potrebnih zahvaljuje vsem dobrotnikom. Bog Vam povrni.

Ga. Majda Vrh je ob tem zatišju prosila, da si nabere moči duhovnih in telesnih moči, kajti brez duhovnih moči bi se naše življenje hitro izčrpalo.

Kljub razgibani dejavnosti ribniške Karitas pa je bilo ugotovljeno, da je v Karitas premalo mladih. Zato Karitas lepo vabi vse mlade, ki imajo v srcu klic za pomoč trpečim in stisaknim, da se ji pridružijo.

Bolj ko se poizkušamo izogniti vojni v Bosni, toliko bolj silijo v ospredje dogajanja, v katerih ugašajo premnoga življenja. Koliko časa se bo to še nadaljevalo? Mar se do sedaj še ni zgodilo med ljudmi preveč krivic, mar ni preveč grenkih spominov, mar ni preveč ljudi, ki trpijo in še več tistih, ki vse to nemo prenašajo? Pa pogledimo! Ko smo spremljali slovesnost v Auschwitz-u, smo nenehno poslušali besede, da se to ne sme nikoli več ponoviti. Ali se to ne ponavlja prav zdaj enako v Bosni, Čečeniji, Afriki in še drugod po svetu pred očmi svetovne javnosti in navzlic vsem jalovim sporazumom o miru, s katerimi si sokrivi samo lajšajo svojo vest.

Gospa Majdi Vrhovi, dosednji tajnici, se Karitas lepo zahvaljuje za njeno nesebično ljubezen in delo. Gospa Majdi Šuligoj pa ob prevzemu nove dolžnosti želimo veliko uspeha in božjega blagoslova. Zelo požrtvovalni pa sta tudi Marija Lovšin iz Goriče vasi in Anica Opeka iz Sajeveca, ki pomagata nekaterim ostarelim in bolnim občanom na domu preko javnih del centra, tako rekoč zastopaj. Članom iz Dolenje vasi in gospe Francki Turk, ki tako požrtvovalno in nesebično skrbijo na področju župnije Dolenja vas in zelo malo obremenjujejo ribniški Karitas, lepa hvala. Upamo, da bo Vaš vzgled še koga privabil, saj vemo, tisto "ZGLEDI VLEČEJO".

Za konec pa misel in vodilo za nadaljnje delo, ki jih je izrekel g. dekan Maks Ipavec, ki je duhovni vodja Karitasa: "Čim več nudiš ljudem - bogatejši in srečnejši si!"

Milka Kozina, Ribnica

VLASTI V SPOMIN

Živela je tiho, tako tiho in brez besed je tudi odšla. Vsi, ki smo jo poznali, smo vedeli, da je bila dobra, skromna in vedno pripravljena na pogovor in šalo. Nikoli ne bomo pozabili njenih "umetniških" rok, ki so znale oblikovati še tako nerodno natrgano cvetje v lep in nadvse dostojni aranžma. Za njo je ostajala vedno le lepo urejena ikebana. Iz nič se je začela smejati in pripovedovati šale z lepo, pojočo ribniško govorico, ki ji je bila zvesta nehot. Zelo rada se je smejala kljub težavam, ki jih je nosila vedno v sebi.

Za seboj je pustila moža in dva otroke. Oni najbolj trpijo. Me pijateljice pa je nikoli ne bomo pozabile, ker je bila srčno dobra in zelo prijetna, kadar smo jo obiskali.

Slovo od nje je bilo dostojanstveno in lepo in zato smo potešeni, da smo se vsi poslovili od nje s spoštovanjem.

Zakaj piševa te vrstice? Zato, ker nam je bila blizu, bila je del nas.

Njeni prijateljci
Vera in Marija

Gostišče TRAVLJANSKO

Anton Potisek, Trava 22, 61319 Draga, tel. 868-180

DNEVNA PONUDBA JEDI: jedi iz divjačine (lovski zrezek v lovski omaki z brusnicami, lovska pečenka) telečji in puranji zrezek z jurčki ter ostali zrezki, žabji kraki, prašniki, mučkalica;

ribje jedi (postrvi na več načinov, girice, kalamari, morski list, krpina, hobotnica v solati, škampi v buzari in na žaru...)

JEDI PO NAROČILU: slavnostna kosila in večerje, lovski golaži, pečeni kozlički, jančki...

DOMČE ŽGANJE, VINO

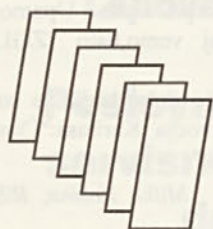
Odprto od 14. do 22. ure. Ponedeljek zaprto.

**Tijana vam nudi
 novo kolekcijo za pomlad:
 ženske komplete, moške obleke in
 modinski program SHEVUAN!
 Pestra ponudba slavnostnih oblačil
 za birmo, maturo in valetto!
 V Sodražici vsak mesec zelo ugodna
 prodaja raznovrstnih artiklov!**

Del. čas v Sodražici: od. pon. do petka od 7.30 - 15.30
 sobota 8.00 - 13.00

Del. čas v Ribnici: od. pon. do petka od 8.00 - 12.00
 od 16.00 - 19.00, sobota od 8.00 - 12.00

PARKETARSTVO TALNE OBLOGE

**PETER
 KOČMUR**
 TEL.
 061/784-159

servis s.p.
TRGOVINA

DARKO JAKOVAC, Tel., fax: 061/852-503,

Reška 11a, Kočevje

• REZERVNI DELI IN DODATNA OPREMA ZA OSEBNA
 VOZILA ZASTAVA, FIAT, LADA, VW, ŠKODA, RENAULT
 • POPRAVILO VAŠEGA VOZILA OPRAVIMO
 HITRO, KVALITETNO IN PO KONKURENČNIH CENAH

**POSEBNA PONUDBA: pri nas kupljene izpušne lonce
 montiramo BREZPLAČNO**

URBAN d.o.o.

AVTOPRODAJA IN SERVIS

Gallusovo nab. 10. Ribnica, tel. 861857, fax: 861-857

NOVI! NOVO! NOVO!

20% p.d./ brez p.d.

ŠKODA FELICIJA	LX	1.277 000 / 1.087 000
ŠKODA FELICIJA	LXmet	1.321 000 / 1.125 000
ŠKODA FELICIJA	LXi	1.309 000 / 1.114 700
ŠKODA FELICIJA	LXimet	1.354 000 / 1.152 500
ŠKODA FELICIJA	GLX	1.409 500 / 1.199 000
ŠKODA FELICIJA	GLXmet	1.454 000 / 1.237 500
ŠKODA FELICIJA	GLXi	1.309 000 / 1.114 700
ŠKODA FELICIJA	GLXime	1.354 000 / 1.152 500

**MOŽNOST NAKUPA PLAČAJ-ODPELJI!
 STARO ZA NOVO, KREDIT, LIZING IN
 REZERVNI DELI!**

**SREVIS ZA VSA VOZILA IZ NAŠEGA
 PRODAJNEGA PROGRAMA ZAGOTOVLJEN!
 ZA OGLED IN TESTNO VOŽNJO SE
 PRIPOROČAMO!**

AVTOPROM d.o.o.**SERVIS - TRGOVINA**

Reška c. 10 a, Kočevje Tel. 855-292, Fax 855-293

**Pooblaščen prodajalec in serviser za
FORD-ova vozila****AKCIJA ESCORT****vsi modeli Escort znižani za 1.000 DEM**

ESCORT CL 1,4i 3 vrata že za	22.950 DEM
ESCORT CL 1,4i karavan	24.950 DEM
ESCORT CLX 1,6 16 V 5 vrat	26.950 DEM
ESCORT CLX 1,6 16 V karavan	27.950 DEM
ESCORT 1,8 TD karavan	29.450 DEM

Na zalogi tudi vozila Fiesta, Mondeo in novi Transit!

- * originalni rezervni deli in dodatna oprema
- * možnost nakupa stroja za novo
- * krediti in leasing
- * posredniška prodaja, odkup in prodaja rabljenih in poškodovanih vozil
- * servis tudi za vsa ostala vozila

*Razmišljate o pravi moči?***ACER POWER 560**

- * INTEL 60 MHz PENTIUM CPU
- * 8 MB RAM (razširljiv do 96 MB)
- * 256 KB cache
- * Trdi disk SEAGATE 1.08 GB ATA-2 FAST
- * Disketna enota 1.44 MB
- * 64 bitna PCI grafična kartica
- * ISA 16 bitna in PCI 64 bitna vodila

Idealen partner za delo z
CAD/CAM/CAE, DTP,
WINDOWS NT aplikacijami in
multimedijo

POSLOVNO INFORMACIJSKIM INŽENIRING
P**Ralis d.o.o.**Ljubljanska c. 69 (Agroservis, GG)
61 330 Kočevje, tel.: 061/ 854 - 121**V NAŠI TRGOVINI VAM NUDIMO:**

belo tehniko GORENJE, BOSH, MIELE
brvne televizorje GORENJE, BLAUPUNKT, PANASONIC
glasbene stolpe PANASONIC, TECHNICS, SIEMENS
MALE GOSPODINJSKE APARATE

POSEBNA PONUDBA:

BTV GORENJE 63 TTX
76.446,00 SIT
štedilnik (2p+2e) 60 cm
58.476,00 SIT
zamrzovalna skrinja 400 L
60.432,00 SIT

NUDIMO VAM POSEBNE UGODNOSTI

nakup na 5 čekov (NIŽJE CENE)
možnost kredita pri SKB banki
12 obrokov

ZA NAKUP Z GOTOVINO**5 % POPUST****NOVOST**

TLAČNI PARNI LIKALNI SISTEM
LAURA STAR:

likanje v polovičnem času
kompleten, mobilni, preprosto genilalen
Z NJIM BOSTE PRED DRUGIMI
Delovni čas: 9-12 in 14-18, petek 9-15,

Tel.: 861-980, 861-983 Fax.: 861-981

RESTAVRACIJA KRONA, tel.: 861-530
nudi:

malice
hladne predjedi, kosila
hrano po naročilu
vrhunska vina
pizze
hot dog, hamburger,

KVM GRAFIKA d.o.o. tel.: 861-840
izdelava vseh vrst grafičnih izdelkov
(rač. papir, obrazci pl. prometa,
zaprte kuverte, vizitke..)

KVM SOFTWARE d.o.o.

izdelava in instalacija vseh
vrst poslovnih aplikacij.

II 470 453₁₉₉₅

999606731,93

COBISS

NOVO V GALANTERIJ

VELIKA IZBIRA GALANTERIJE IZ GROBEGA USNJA LUMBER JACK EL CAMPERO

UGODNO V POHIŠTVU

Likalna miza Komfort 2.709,00

Francoska postelja Zapo 49.368,00

Predsoba VARIO v 3 barvah 43.678,00

Mercator Kmetijsko gospodarstvo Kočevje d.o.o.

Trgovina KMETOVALEC

Velika ponudba blaga za kmetovalce
in vrtničarje

- semena rož in vrtnin
- organska in mineralna gnojila
- zaščitna sredstva
- orodja
- semenski krompir

STROKOVNO SVETOVANJE!

UGODNO!

jedilni krompir 59,60 SIT/kg

ORGANSKA GNOJILA

VALENTIN - KLJUČ OD KORENIN!

M - KG HOTEL VALENTIN

POSTOVANJE

v soboto, 25.02.1995

NAJBOLJŠE MASKE
NAGRAJENE